

Súd: Okresný súd Levice
Spisová značka: 10P/60/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4324201547
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Kosorínová
ECLI: ECLI:SK:OSLV:2024:4324201547.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Levice sudkyňou Mgr. Janou Kosorínovou vo veci starostlivosti o maloleté deti: A. B., nar. XX.XX.XXXX a C. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodine Levice, z rodičov: D. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. F. G. XXXX/XX, C. a A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C., o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd schvaľuje rodičovskú dohodu v tomto znení:

Otec sa z a v ä z u j e prispievať na výživu mal. A., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 120,- eur na sumu 300 ,- eur mesačne a na výživu mal. C., nar. XX.XX.XXXX zvýšeným výživným zo sumy 80,- eur na sumu 200 ,- eur mesačne vždy do 3.dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 01.05.2024.

II. Za mesiac máj 2024 otcovi zaostalé výživné n e v z n i k l o .

III. Týmto dochádza k z m e n e rozsudku Okresného súdu Levice zo dňa 27.10.2022 č. k. 10P/104/2022-53 vo výroku o výživnom.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa návrhom súdu doručených dňa 18.04.2024 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca zo sumy 120,- eur na sumu 220,- eur mesačne na mal. A. a zo sumy 80,- eur na sumu 160,- eur mesačne na mal. C.. Poukázala na to, že od poslednej úpravy sa podstatne zvýšili náklady na zabezpečenie všetkých potrieb mal. detí. Starší syn nastúpil do 1. ročníka strednej školy a mladší syn do 5. ročníka základnej školy a náklady na stravu, oblečenie a potreby sú vyššie. Navyše mladší syn má zdravotné problémy a ona je toho času nezamestnaná.

2. Rodičia absolvovali stretnutie s koordinátorom na tunajšom súde v zmysle KOCHÉM-skej praxe.

3. Matka na informatívnom stretnutí uviedla, že na podanom návrhu trvá, nakoľko výživné nebolo zvyšované približne 1 a pol roka, pričom počas tohto obdobia došlo k zmenám na strane maloletých detí a to, že mal. C. nastúpil na II. stupeň ZŠ s mal. A. nastúpil na SOŠ Techniky a služieb v Leviciach, pričom sa zvýšili výdavky na maloleté deti. Maloletý A. sa stravuje doma, na obedy v škole nechodí, matka na jeho stravu minie 100 – 150 eur, na oblečenie a hygienu minie mesačne 50 eur, krúžky, záujmovú činnosť nemá a nenavštevuje. Maloletý je zdravý, prekonáva iba bežné detské infekty, matka nemá zvýšené výdavky v súvislosti so zdravotným stavom maloletého. Ošetrujúcou lekárkou maloletého je MUDr. Kotruszová. Maloletý nenosí okuliare, ale nosí strojček, ktorý mesačne vyjde 15 eur. Maloletý C. nastúpil do 5. ročníka ZŠ sv. Vincenta de Paul, stravuje sa v škole, stravné hradí štát, platí sa iba poplatok okolo 6 eur, ešte navštevuje ŠKD, ktoré stojí 19 eur, navštevuje 2 krúžky v škole, každý stojí

5 eur a navštevuje krúžok karate - 100 eur na polroka. Matka na jeho stravu okrem školy minie do 100 eur, na oblečenie a hygienu minie mesačne 50 eur a na lieky pre maloletého minie 20 eur. Maloletý bol hneď po narodení operovaný na sivý zákal, má metabolickú poruchu, má problémy s obličkami, má podozrenie na loweho syndróm (okulocerebrorenálna dystrofia), čo však ešte nie je potvrdené. Na príčiny týchto zdravotných problémov sa zatiaľ nevie prísť. Maloletý pravidelne navštevuje očné, nefrológiu, urológiu, genetiku, metabolického špecialistu, rehabilitácie a ortopéda a psychológa. Okrem tohto má diagnostikované ADHD. Kúpovala aj nové okuliare – 220 eur, ktoré vyplatil otec. Matka žije v spoločnej domácnosti iba s jej dvoma deťmi, má partnera, s ktorým nežijú v spoločnej domácnosti, občas matke finančne vypomôže. Matka je toho času PN – poberá iba nemocenské v sume 570 eur + rodinné prídavky na 2 maloleté deti v sume 120 eur. Iný príjem nemá. Predtým pracovala iba na dohodu na rok a zmluva jej nebola predĺžená, matka teraz zostala nezamestnaná. Matka je vlastníčkou 3 – izbového bytu v Leviciach, inú nehnuteľnosť už nevlasťní, nie je vlastníčkou hnutelných vecí vyššej hodnoty. Pravidelné výdavky matky sú za nájom bytu 257 eur, elektrina 47 eur, káblovka 19 eur, poisťky 60 eur, inkaso 30 eur, telefóny + internet 90 eur, splátka počítača a tlačiarne 51 eur, spotrebný úver 122 eur, sporenie 30 eur. Matka udáva, že žiada zvýšiť výživné od mája, pričom rodičia zhodne udávajú, že zaostalosť na výživnom nevznikla, nakoľko otec už v mesiaci máj poslal matke 500 eur na výživu maloletých detí.

4. Otec na informatívnom stretnutí uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného. Nad rámec určeného výživného posielal minulý rok maloletým každému po sume 150 eur, zakupuje im darčeky a potrebné veci a oblečenie. Vie sa s matkou dohodnúť, s chlapcami sa stretáva. Pracuje ako živnostník – stolár, jeho čistý mesačný príjem je rôzny a nevie ho presne uviesť, daňové priznanie za minulý rok ešte nemá, ale celkový príjem mohol mať odhadom okolo 25 000 eur za rok. Od januára do marca bol tri mesiace PN a jeho príjem pozostával iba z nemocenskej dávky v sume 326,10 eura. Teraz od apríla má novú zákazku a vyšší príjem až okolo 4000 eur v čistom, ale to by malo byť iba pár mesiacov (po výpočte otcových celkových príjmov za posledných 12 mesiacov bol priemerný príjem približne okolo 2200 eur, ale nové daňové priznanie bude mať otec až v júli). Otec je podielovým spoluvlastníkom 1 – izbového bytu v Leviciach, inú nehnuteľnosť už nevlasťní, nie je vlastníkom hnutelných vecí vyššej hodnoty. Otec žije väčšinu času v zahraničí, niekedy mu ubytovanie platí firma, pre ktorú robí zákazku, inokedy si ubytovanie v zahraničí hradí sám. Keď je na Slovensku, tak

je u svojej mamy alebo u priateľky. Pravidelné výdavky otec sú poisťka 56 eur, stavebné sporenie 102 eur, odvody do SP + ZP 314 eur, výživné 200 eur, spotrebný úver 50 eur, telefón 30 eur.

5. Rodičia maloletých detí dňa 30.05.2024 pred koordinátorom uzatvorili rodičovskú dohodu o zvýšení výživného k mal. deťom, v zmysle ktorej sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. A. zvýšeným výživným vo výške 300,- eur mesačne a na výživu mal. C. zvýšeným výživným vo výške 200,- eur mesačne vždy do 3.dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 01.05.2024.

6. Súd rozhodol v neprítomnosti otca, ktorý termín pojednávania bral na vedomie, neúčast' ospravedlnil.

7. Matka detí na pojednávaní uviedla, že si návrh na zvýšenie výživného podala z dôvodu, že výživné bolo upravené v r. 2022 pri rozvoде, avšak už v minulom roku v septembri starší syn nastúpil na SOŠ a mladší do 5. ročníka ZŠ. Zvýšili sa náklady či už na staršieho syna, ale aj na mladšieho, s ktorým navštevuje odborných lekárov. Väčšinou s ním cestuje do Bratislavy. Syn užíva pravidelne lieky, odhadom 20,- eur dopláca mesačne. Uviedla, že k jej mesačným nákladom sa vyjadřila v rámci výsluchu pred koordinátorkou. Napriek tomu, že mladší syn je v druhom stupni ZŠ, tak škola umožňuje aby navštevoval ŠKD, kde je poplatok 19,- eur. Starší syn sa nestravuje v škole, preto pre neho sú aj zvýšené náklady na stravné. Keďže starší syn má zubný strojček, pravidelne musia chodiť na kontroly, prípadne na úpravu, čo stojí 15,- eur mesačne. Skončil sa jej pracovný pomer, ktorý mala na dobu určitú. V súčasnosti poberá nemocenské dávky. Snaží sa nájsť si zamestnanie. Z dôvodu zhoršeného zdravotného stavu má obmedzený výber zamestnaní, keďže syn je veľmi živý, má ADHD a je potrebné ho aj kontrolovať. Ďalej sa vyjadřila, že otec niekedy aj navyše prispeje deťom, naposledy zaplatil okuliare mladšiemu synovi. S deťmi sa však stretáva sporadicky, teraz bol týždeň na Slovensku a dá sa povedať, že len jeden deň bol s nimi. Občas je s deťmi v telefonickom kontakte. Poukázala na to, že otec detí už v máji vyplatil dohodnuté výživné vo výške 500,- eur. Na záver žiadala, aby súd schválil rodičovskú dohodu.

8. Kolízny opatrovník navrhol schváliť rodičovskú dohodu, keďže je v záujme mal. detí.

9. Dokazovaním zistil súd tento skutkový stav:

Vyživovacia povinnosť otca k maloletým deťom bola naposledy upravená rozsudkom Okresného súdu Levice zo dňa 27.10.2022 č. k. 10P/104/2022-53, a to sumou 120,- eur mesačne na výživu mal. A. a sumou 80,- eur mesačne na výživu mal. C.. V tom čase bola matka nezamestnaná, evidovaná na úrade práce. Privyrábala si príležitostnými prácami (napr. upratovanie). Podľa jej tvrdenia, na bežné náklady

na domácnosť používala i financie, ktoré nadobudla v dedičskom konaní po svojom otcovi. Mesačné náklady s byvaním predstavovali 230,- eur preddavky spojené s užívaním bytu, 40,- eur elektrina, 32,- eur internet a televízia, 4,64 eur RTVS, 29,- eur plyn, poplatok za telefón (matka a maloleté deti) 50,- eur, poistenie detí 53,- eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemala. Otec bol SZČO a dosahoval príjmy 3 738,95 eur, výdavky 2 243,37 eur, základ dane 1 495,58 eur. Uhradzoval stavebné sporenie mesačne 104,76 eur a poistenie 73,- eur. Inú vyživovaciu povinnosť nemal. Obe mal. deti navštevovali základnú školu. Maloletý A. navštevoval 9. ročník. Bol zdravý. Ročný poplatok za ZRPŠ predstavoval 17,- eur, v škole sa nestaroval. Maloletý C. navštevoval 4. ročník. Poplatok v školskej jedálni bol 1,50 eur za deň a za ŠKD 17,- eur

mesačne. Ročný poplatok za ZRPŠ bol 17,- eur. Pravidelne sa podroboval genetickým testom v Bratislave, navštevoval aj endokrinológiu. Doplatky za lieky boli minimálne. Maloleté deti osobitné záujmy nemali.

9.1. Matka bola v období od 01.04.2023 do 31.03.2024 zamestnaná, v súčasnosti je však opäť nezamestnaná, avšak z objektívnych príčin, nakoľko jej dňom 31.03.2024 skončila pracovná zmluva uzatvorená na dobu určitú v dôsledku čoho u nej došlo k poklesu príjmu. Žije sama s mal. deťmi, na ktoré poberá rodinné prídavky vo výške 120,- eur mesačne. Počet jej vyživovacích povinností sa nezmenil. Poberá aj nemocenskú dávku vo výške 20,88 eur na deň. Je vlastníčkou 3-izbového bytu. Jej pravidelné výdavky sú za nájom bytu 257 eur, elektrina 47 eur, káblovka 19 eur, poisťky 60 eur, inkaso 30 eur, telefóny + internet 90 eur, splátka počítača a tlačiarne 51 eur, spotrebný úver 122 eur, sporenie 30 eur.

9.2. Otec je naďalej SZČO, pracuje ako stolár v zahraničí. Podľa vlastného vyjadrenia jeho celkový príjem dosahoval 25 000,- eur za rok. Tri mesiace pozostával jeho príjem len z nemocenskej dávky vo výške 326,10,- eur. Väčšinu času žije v zahraničí, pokiaľ je na Slovensku, tak býva u svojej matky alebo u priateľky. Mesačne uhrádza poisťku 56 eur, stavebné sporenie 102 eur, odvody do SP + ZP 314 eur, výživné 200 eur, spotrebný úver 50 eur, telefón 30 eur. Je podielovým spoluvlastníkom 1-izbového bytu. Počet jeho vyživovacích povinností sa nezmenil.

9.3. Maloletý A. navštevuje 1. ročník strednej školy v Leviciach. Nestaruje sa v školskej jedálni. Je zdravý, nosí len strojček na zuby. Mimoškolským aktivitám sa nevenuje.

9.4. Maloletý C. navštevuje 5. ročník základnej školy v Leviciach. Staruje sa v škole za poplatok 6,- eur. V škole navštevuje dva krúžky a karate. Pravidelne navštevuje očné, nefrológiu, urológiu, metabolického špecialistu, ortopéda a psychológa. Okrem toho má diagnostikované ADHD.

10. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

11. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

12. Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

13. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

14. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

15. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

16. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

17. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

18. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

19. Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je zmena pomerov. V každom prípade musí ísť o podstatnú zmenu trvalejšej povahy oproti poslednej úprave výživného. Pri určení, resp. zmene výživného súd skúma situáciu na strane oprávneného aj povinného. Na strane povinného sú to v prvom rade jeho zárobkové schopnosti a možnosti, majetkové pomery, životná úroveň, počet iných vyživovacích povinností; na strane dieťaťa je potrebné prihliadnúť na jeho oprávnené potreby s ohľadom na vek, zdravotný stav, záujmy a tiež na výšku výživného, ktoré poskytuje druhý rodič. V zmysle judikatúry je potrebné prihliadať ku všetkým okolnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného, ak sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia rozsudku. Na strane oprávneného u školopovinných detí je takouto zmenou aj vyšší vek a prechod na iný stupeň školskej dochádzky.

20. Rodičia v priebehu konania uzatvorili rodičovskú dohodu v tom znení, že sa zvyšuje výživné na mal. A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 120,- eur mesačne na sumu 300,- eur mesačne a na mal. C., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 80,- eur mesačne na sumu 200,- eur mesačne, ktoré výživné sa otec zaväzuje platiť vždy do 3.dňa toho - ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc dňom 01.05.2024, pričom však podľa súhlasného vyjadrenia rodičov, otec za mesiac máj už zvýšené výživné matke uhradil. Uvedenú rodičovskú dohodu súd schválil, nakoľko je v záujme maloletých detí (výrok I. rozsudku). K zmene pomerov došlo na strane otca, ako aj na strane maloletých detí. Otec naďalej vykonáva živnosť, z ktorej dosahuje vyšší príjem ako v čase poslednej úpravy výživného. Mal. A. bol v čase poslednej úpravy výživného žiakom druhého stupňa základnej školy a toho času je žiakom strednej školy a mal. C. bol v čase poslednej úpravy žiakom prvého stupňa základnej školy a toho času je už žiakom druhého stupňa základnej školy, v dôsledku čoho podstatným spôsobom vzrástli výdavky spojené s uspokojovaním ich základných potrieb. Výdavky na maloleté deti vzrástli najmä v súvislosti s ich fyzickým vývojom a školským vzdelávaním.

21. Výrokom II. rozsudku súd konštatoval, že otec nemá na výživnom zaostalosť za mesiac máj 2024, keď podľa vyjadrenia matky už v predmetnom mesiaci na výživu mal. detí prispel dohodnutým zvýšeným výživným vo výške 500,- eur.

22. O náhrade trov konania rozhodol súd v súlade s § 52 Civilného mimosporového poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje, v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie musí obsahovať označenie súdu, ktorému je určené, kto ho robí, označenie mena, zamestnania a bydliska účastníkov, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedených v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti, alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205 a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Rodičia proti výroku I. nie sú oprávnení podať odvolanie.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podľa civilného mimosporového poriadku (iná ako peňažná povinnosť týkajúca sa maloletého, resp. podľa osobitného zákona (exekučný poriadok).

Rozsudok v časti výživného je vykonateľný doručením (§ 44 CMP).